

ตอนที่ 1

รู้จักกับ Linux TLE 8.0 (Patong)

ลินุกซ์เป็นระบบปฏิบัติการเช่นเดียวกับดอส ไมโครซอฟต์วินโดวส์ หรือยูนิกซ์ โดยลินุกซ์นั้นจัดว่าเป็นระบบปฏิบัติการยูนิกซ์ประเภทหนึ่ง การที่ลินุกซ์เป็นที่กล่าวขานกันมากขณะนี้เนื่องจากความสามารถของตัวระบบปฏิบัติการและโปรแกรมประยุกต์ที่ทำงานบนระบบลินุกซ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโปรแกรมในตระกูลของ GNU (GNU's Not UNIX) และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือระบบลินุกซ์เป็นระบบปฏิบัติการประเภทฟรีแวร์ (Free Ware) คือไม่เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อโปรแกรม

ระบบลินุกซ์ตั้งแต่เวอร์ชัน 4 นั้น สามารถทำงานได้บนชิพยูนิกซ์ทั้ง 3 ตระกูล คือบนชิพยูนิกซ์ของอินเทล (PC Intel) ดิจิตอลอัลฟาคอมพิวเตอร์ (Digital Alpha Computer) และซันสปาร์ค (SUN SPARC) เนื่องจากใช้เทคโนโลยีที่เรียกว่า RPM (Red Hat Package Management) ถึงแม้ว่าในขณะนี้ลินุกซ์ยังไม่สามารถแทนที่ไมโครซอฟต์วินโดวส์ บนพีซีหรือแมคโอเอส (Mac OS) ได้

ทั้งหมดก็ตาม แต่ผู้ใช้งานไม่น้อยที่หันมาใช้และช่วยพัฒนาโปรแกรมประยุกต์บนลินุกซ์กัน และเรื่องของการดูแลระบบลินุกซ์นั้น ภายในระบบลินุกซ์เองมีเครื่องมือช่วยสำหรับดำเนินการให้สะดวกยิ่งขึ้น

ลินุกซ์ทะเล คืออะไร

ลินุกซ์ทะเล คือ ระบบปฏิบัติการลินุกซ์ ที่ทำการปรับปรุงความสามารถให้ใช้งานร่วมกับภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง โดยเป็นระบบปฏิบัติการลินุกซ์สำหรับผู้ทั่วไป (End User) มีการจัดเตรียมโปรแกรมสำหรับการใช้งานพื้นฐานต่างๆ อย่างครบถ้วน

ที่มา

"ลินุกซ์ทะเล" เกิดขึ้นเพื่อความเป็นไทยและไท ภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ ของการสร้างความเป็นไทย และความพยายามในการวางตำแหน่งของตัวเองในมาตรฐานสากลก็มีขึ้นพร้อมๆ กับความนิยม "ไท" ซึ่งหมายถึงเสรีภาพในการใช้และประกาศปัญญาในรูปของซอฟต์แวร์ GNU/Linux ภายใต้ปรัชญาของซอฟต์แวร์เสรี (Free Software) หรือ โอเพนซอร์ส (Open Source) จึงถูกนำมาเป็นซอฟต์แวร์ต้นกำเนิดของระบบปฏิบัติการ "ลินุกซ์ทะเล"

คำว่า "ลินุกซ์ทะเล"

ความเป็นไทยและไทเป็นมโนทัศน์พื้นฐานในการกำหนดชื่อและสัญลักษณ์ของ "ลินุกซ์ทะเล" Thai Language Extension หรือ TLE เป็น code name ของการพัฒนาแบบต่อยอดให้กับ GNU/Linux โดยคงไว้ซึ่งซอฟต์แวร์กลางที่มีภาษาไทยเสริม ภายใต้มาตรฐานสากล TLE จึงเป็นตัวแทนของจุดประสงค์ของการพัฒนา และทำให้เกิดเป็นชุดเผยแพร่ ลินุกซ์ทะเล (LinuxTLE) ในที่สุด TLE เรียกว่า ทะเล

เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ให้สอดคล้องกับที่มาและสามารถเข้าใจได้ในเวทีสากล

โลมา

โลมามีธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพา โดยที่มีเสรีภาพของตัวเอง โลมาจึงเป็นสัญลักษณ์ของ ลินุกซ์ทะเล เพื่อบอกถึงความร่วมมือกันอย่างมีเสรีภาพในการ ใช้-ศึกษา-แก้ไข-เผยแพร่ ของซอฟต์แวร์

การพัฒนามาลินุกซ์ทะเล

รุ่นต่าง ๆ ของลินุกซ์ทะเล มีหลายเวอร์ชันด้วยกัน ดังนี้

ตัวอย่าง	รุ่น	วันที่
	8.0 (Patong)	27 กุมภาพันธ์ 2550
	7.0 (Waghor)	ธันวาคม 2547
	5.5 (Samila)	มกราคม 2547
	5.0 (Andaman)	มีนาคม 2546

ตัวอย่าง	รุ่น	วันที่
	4.1r2(PhiPhi)	กันยายน 2545
	4.1a(PhiPhi)	มีนาคม 2545
	4.0 (Similan)	ตุลาคม 2544
	3.0 (Tarutao)	มิถุนายน 2543
	6.0.1 (2.0)	กันยายน 2542
	6.0 (1.0)	กรกฎาคม 2542

การติดตั้งลินุกซ์ทะเล 8.0

ขั้นตอนโดยสังเขป

1. ใส่แผ่นซีดีติดตั้ง LinuxTLE ในไดรว์ซีดี แล้วเปิดเครื่องใหม่ (reboot)
2. หากเครื่องคอมพิวเตอร์ยังไม่ได้ทำการตั้งค่าให้บูตเครื่องจาก ซีดีให้ทำการตั้งค่าก่อน โดยทำการ กด Del, F2 ในช่วงระหว่างการบูต โดยเข้าไปที่เมนู Boot Sequence, Boot Priority แล้วทำการปรับค่าการบูตอันดับแรก ให้เป็นอุปกรณ์ ซีดีรอม
3. ระบบจะบูตเข้าสู่หน้าจอเริ่มต้นการติดตั้ง LinuxTLE ให้ทำการกดแป้น Enter เพื่อติดตั้งเป็นค่าปริยายของระบบ
4. ระบบจะพักในหน้าจอการจัดการพาร์ทิชัน (ระบบแฟ้ม) ให้เลือกตามความต้องการ (ต้องมีความระมัดระวังอย่างยิ่ง) โดยหากต้องการปรับแต่งค่าหรือต้องการคงระบบแฟ้มไว้ สามารถปรับค่าได้จากเมนู Manually Edit Partition
5. หน้าจอสุดท้าย จะแจ้งให้นำ CD ออก แล้วทำการกด Enter

6. ระบบจะบูตอีกครั้ง และจะปรากฏหน้าจอให้เลือกระบบปฏิบัติการ ซึ่งหากท่านไม่กดเลือกระบบปฏิบัติการ ระบบจะเข้าสู่ LinuxTLE โดยอัตโนมัติ โดยหลังการติดตั้งครั้งแรก จะปรากฏหน้าจอให้ปรับแต่งค่าต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มผู้ใช้อย่างน้อยหนึ่งคน หากท่านไม่ได้ทำการปรับแต่งเป็นพิเศษ ระบบจะสร้างผู้ใช้ชื่อ tleuser และมีรหัสผ่าน คือ 123456

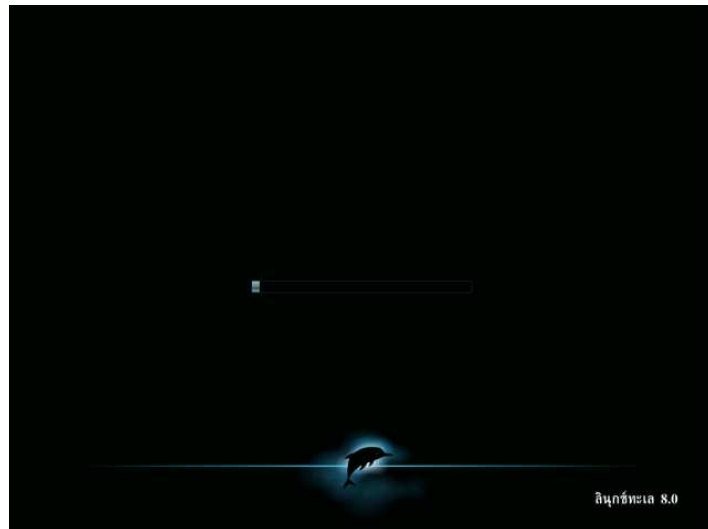
การเริ่มต้นใช้งานลินุกซ์ทะเล 8.0

1. กดปุ่มเปิดจอภาพ และเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์
2. รอสักครู่เพื่อให้คอมพิวเตอร์ตรวจสอบระบบหากไม่มีข้อผิดพลาดใดๆ โปรแกรม Linux TLE จะถูกเรียกเข้าสู่ระบบ

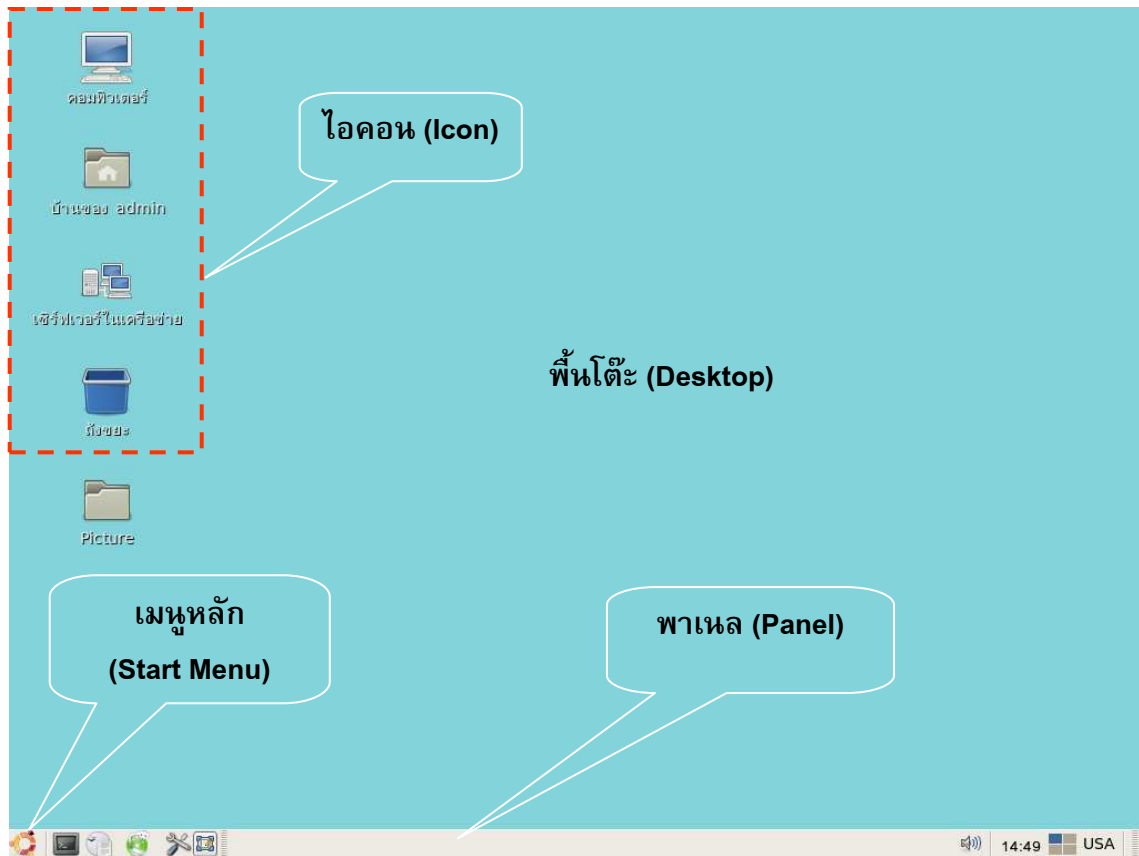
1. กดปุ่มเปิดจอภาพ และเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์

2. รอสักครู่เพื่อให้คอมพิวเตอร์ตรวจสอบระบบ

ภาพที่ 1-1 แสดงการเริ่มต้นใช้งานลินุกซ์ทะเล 8.0

ส่วนประกอบของโปรแกรม

ภาพที่ 1-2 แสดงส่วนประกอบของโปรแกรมลินุกซ์ทะเล 8.0

ไอคอนบนแถบพาเนล (Panel)

ไอคอน	ชื่อ	การทำงาน
	Terminal	ใช้สำหรับรันคำสั่งต่างๆ เช่น การเพิ่ม patch ของโปรแกรม
	Open Office.org	เปิดใช้งาน Open Office ที่ติดตั้งมากับโปรแกรม ซึ่งค่าเริ่มต้นจะเป็นโปรแกรม Writer ใช้ในการพิมพ์งาน
	Iceweasel	เป็นโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ ใช้สำหรับเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต
	ศูนย์ควบคุม	ใช้สำหรับตั้งค่าการทำงานของโปรแกรม
	พื้นโต๊ะ (Desktop)	ใช้เพื่อกลับไปยังหน้าจอของพื้นโต๊ะ หรือ Desktop

สำหรับไอคอนต่างๆ ที่อยู่บนพาเนลนั้น รูปสัญลักษณ์อาจไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับว่าผู้ใช้งานเลือกรูปแบบของชุดตกแต่งเป็นแบบใดซึ่งจะได้ศึกษาในหัวข้อถัดไป

ไอคอนที่สำคัญบนลินุกซ์ทะเล

คอมพิวเตอร์	เก็บทรัพยากรของระบบ ได้แก่ ไดรฟ์ต่างๆ
บ้านของ admin	เก็บข้อมูลไลบรารีของระบบ
เซิร์ฟเวอร์ของเครือข่าย	เข้าใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อดึงข้อมูล และเรียกใช้ข้อมูลในระบบเครือข่าย
ถังขยะ	เก็บไฟล์ และโฟลเดอร์ หรือข้อมูลต่างๆ ที่ลบทิ้ง

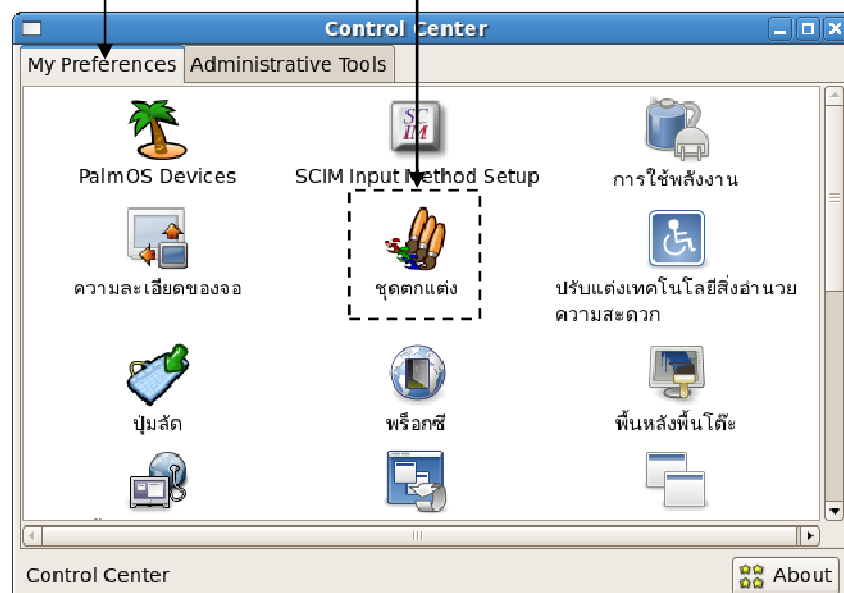
การเปลี่ยนชุดตกแต่ง (Theme)

ตอนแรกที่ลงลินุกซ์ทะเล บางท่านอาจจะไม่ชอบรูปแบบหน้าต่างที่เป็นอยู่ ดังนั้นท่านสามารถปรับแต่งรูปแบบดังกล่าวได้ โดย

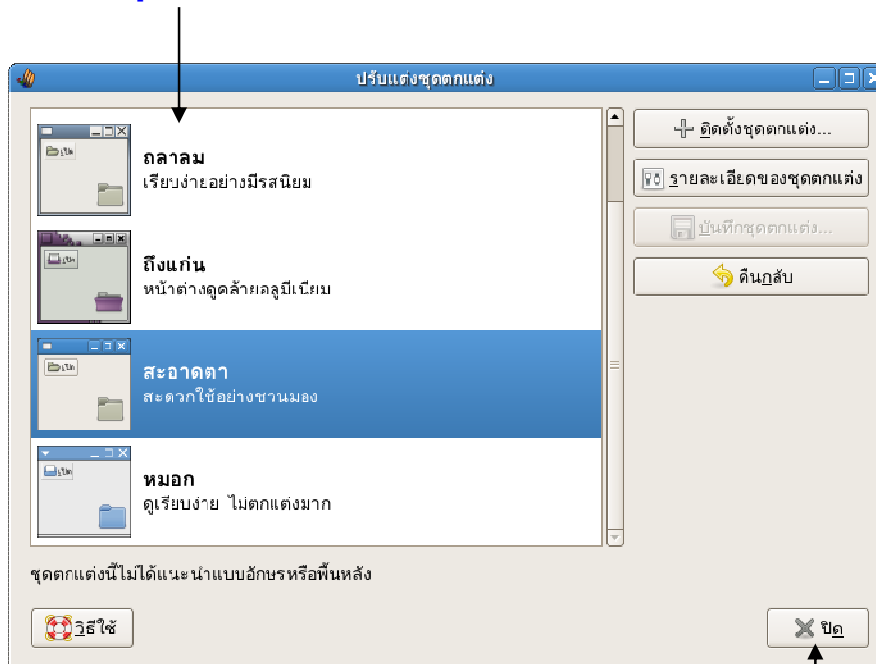
1. คลิกเลือกที่ **เมนูหลัก** → เลือกคำสั่ง **เลือกระบบ** → เลือกคำสั่ง **ศูนย์ควบคุม** หรือคลิกไอคอน **ศูนย์ควบคุม** ที่แถบพาเนล
2. เลือกแท็บ **My Preferences**
3. ดับเบิลคลิกไอคอน **ชุดตกแต่ง**
4. คลิกเลือกรูปแบบที่ต้องการ
5. คลิกปุ่ม **ปิด**

2. เลือกแท็บ My Preferences

3. ดับเบิลคลิกไอคอน ชุดตกแต่ง

4. คลิกเลือกรูปแบบที่ต้องการ

5. คลิกปุ่ม ปิด

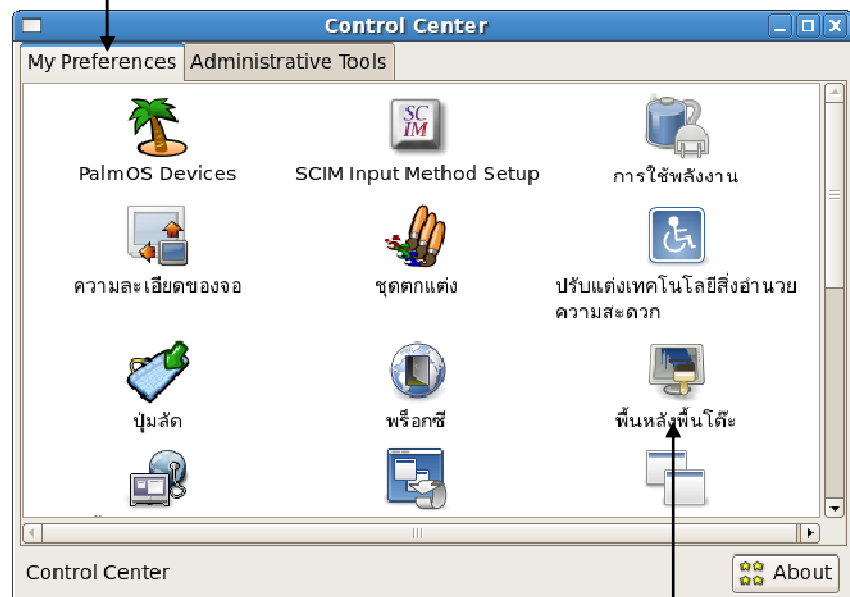
ภาพที่ 1-3 แสดงขั้นตอนการเปลี่ยนชุดตกแต่ง

การปรับเปลี่ยนพื้นหลังพื้นโต๊ะ (Desktop)

ตอนแรกที่ลงลินุกซ์ทะเล บางท่านอาจจะไม่ชอบรูปแบบพื้นหลังพื้นโต๊ะที่เป็นอยู่ ดังนั้นท่านสามารถปรับแต่งรูปแบบดังกล่าวได้ โดย

1. คลิกเลือกที่ **เมนูหลัก** → เลือกคำสั่ง **เลือกระบบ** → เลือกคำสั่ง **ศูนย์ควบคุม** หรือคลิกไอคอน **ศูนย์ควบคุม** ที่แถบพาเนล
2. เลือกแท็บ **My Preferences**
3. ดับเบิลคลิกไอคอน **พื้นหลังพื้นโต๊ะ**
4. คลิกเลือกรูปแบบที่ต้องการ หรือหากต้องการนำรูปที่มีอยู่ในเครื่องมาเป็นภาพพื้นหลัง ให้คลิกปุ่ม **เพิ่มรูป**
5. คลิกเลือก **ไฟล์รูปภาพ** ที่ต้องการ
6. คลิกปุ่ม **เปิด**
7. คลิกเลือก **รูปภาพ**
8. คลิกปุ่ม **ปิด**

2. เลือกแท็บ My Preferences

3. ดับเบิลคลิกไอคอน พื้นหลังพื้นโต๊ะ

4. คลิกเลือกรูปแบบที่ต้องการ หรือคลิกปุ่ม เพิ่มรูป

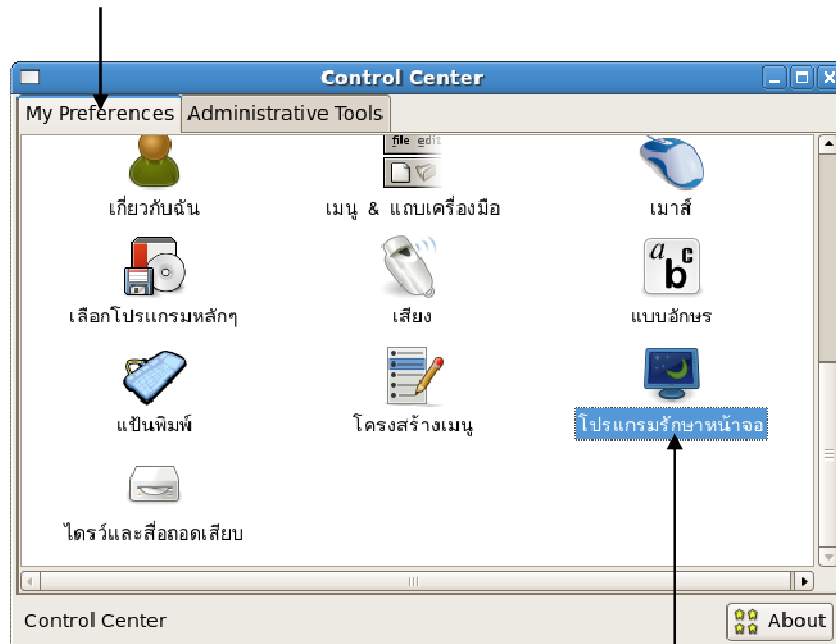
ภาพที่ 1-4 แสดงขั้นตอนการปรับเปลี่ยนพื้นหลังพื้นโต๊ะ

โปรแกรมรักษาจอภาพ (Screen Saver)

ในกรณีที่บางครั้งท่านไม่ได้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ และต้องการรักษาจอภาพไม่ให้เสื่อมการใช้งานเร็วขึ้น สำหรับโปรแกรมลินุกซ์ทะเลมีโปรแกรมสำหรับรักษาจอภาพ ซึ่งสามารถกำหนดการทำงานได้ดังนี้

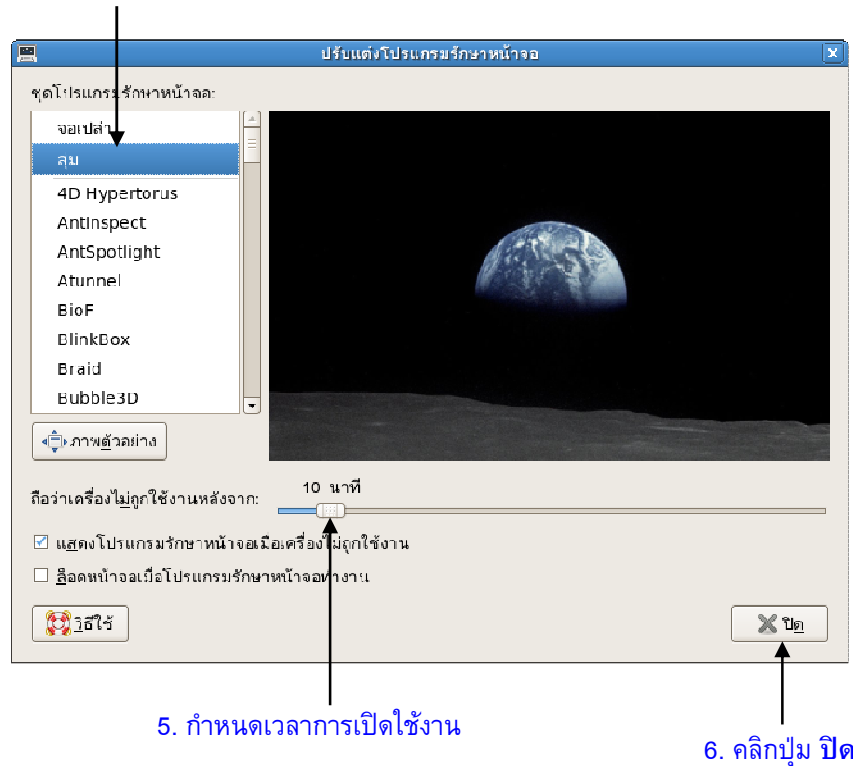
1. คลิกเลือกที่ เมนูหลัก → เลือกคำสั่ง เลือกระบบ → เลือกคำสั่ง ศูนย์ควบคุม หรือคลิกไอคอน ศูนย์ควบคุม ที่แถบพานελ
2. เลือกแท็บ **My Preferences**
3. ดับเบิลคลิกไอคอน โปรแกรมรักษาหน้าจอ
4. คลิกเลือกรูปแบบโปรแกรมพักหน้าจอที่ต้องการ
5. กำหนดเวลาการเปิดใช้งาน
6. คลิกปุ่ม ปิด

2. เลือกแท็บ **My Preferences**

3. ดับเบิลคลิกไอคอน โปรแกรมรักษาหน้าจอ

4. คลิกเลือกรูปแบบโปรแกรมพิกหน้าจอที่ต้องการ

ภาพที่ 1-5 แสดงขั้นตอนกำหนดโปรแกรมรักษาจอภาพ

การออกจากระบบ

การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น เมื่อเราเปิดใช้งานระบบปฏิบัติการ หรือโปรแกรมต่างๆ ขึ้นมาทำงาน หากเราไม่ใช้งานโปรแกรม หรือต้องการปิดเครื่อง เราจะต้องปิดระบบหรือออกจากการทำงานของระบบก่อน เพื่อให้ระบบปฏิบัติการต่างๆ ปิดการทำงานลง ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. คลิกเลือกที่ **เมนูหลัก** → เลือกคำสั่ง **ออก**
2. คลิกเลือกรายการ **ออกจากระบบ**
3. คลิกปุ่ม **Shut Down**
4. คลิกปุ่ม **ปิดเครื่อง**